

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 30 juni 2022
(OR. en)

10878/22

GAF 12
FIN 738

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 30 juni 2022

aan: het secretariaat-generaal van de Raad

nr. Comdoc.: COM(2022) 318 final

Betreft: Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en de Europese Centrale Bank betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles IV-programma voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2021

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2022) 318 final.

Bijlage: COM(2022) 318 final

Brussel, 30.6.2022
COM(2022) 318 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

**AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD EN DE EUROPESE CENTRALE
BANK**

**betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles IV-programma voor de
bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2021**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD EN DE EUROPESE CENTRALE BANK

betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles IV-programma voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2021

1. Algemeen

Het Pericles IV-programma (hierna ook “het programma” genoemd) is een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij. Het vervangt het Pericles 2020-programma en het Pericles-programma, die respectievelijk over de perioden 2013-2020 en 2002-2013 liepen. Het programma werd ingesteld bij **Verordening (EU) 2021/840 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021¹**. **Bij Verordening (EU) 2021/1696 van de Raad van 21 september 2021 werd de toepassing ervan uitgebreid tot de niet-deelnemende lidstaten²**. Volgens Verordening (EU) 2021/840 loopt het programma tot en met 31 december 2027. Overeenkomstig **artikel 12, lid 3, van de verordening** moet de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad jaarlijks informatie verstrekken over de resultaten van het programma. Met dit jaarlijkse verslag wordt voor het jaar 2021 aan die voorwaarde voldaan. Het verslag verstrekt informatie over de vastleggingen en de uitvoering van het Pericles IV-programma in 2021 en over de uitvoering in 2021 van de in het kader van de vorige generatie van het programma vastgelegde acties.

2. Vastleggingen in het kader van het jaarlijkse werkprogramma 2021

Het jaarbudget voor de uitvoering van het programma was voor 2021 vastgesteld op 834 082 EUR en werd gefinancierd uit begrotingsonderdeel 06.030100 van de algemene begroting 2021 van de Europese Unie. In totaal werd in 2021 een bedrag van 834 082 EUR vastgelegd, wat neerkomt op 100 % van het totale budget. Het programma is uitgevoerd door middel van acties met medefinanciering (subsidies) van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en door middel van “acties van de Commissie” die rechtstreeks door de Commissie worden georganiseerd. Om de uitvoering van de acties van de lidstaten verder te ondersteunen is in 2021 een bedrag van 140 106,70 EUR uit de actiebegroting van de Commissie naar de subsidiebegroting overgeschreven.

De uitvoering van het programma getuigt van de vastberadenheid van de lidstaten en de Commissie om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Dankzij overleg over de meerjarenstrategie op de bijeenkomsten van de deskundigengroep eurovalsemunterij (ECEG) kon 100 % van het totale budget 2021 worden vastgelegd. Er werd financiering vastgelegd

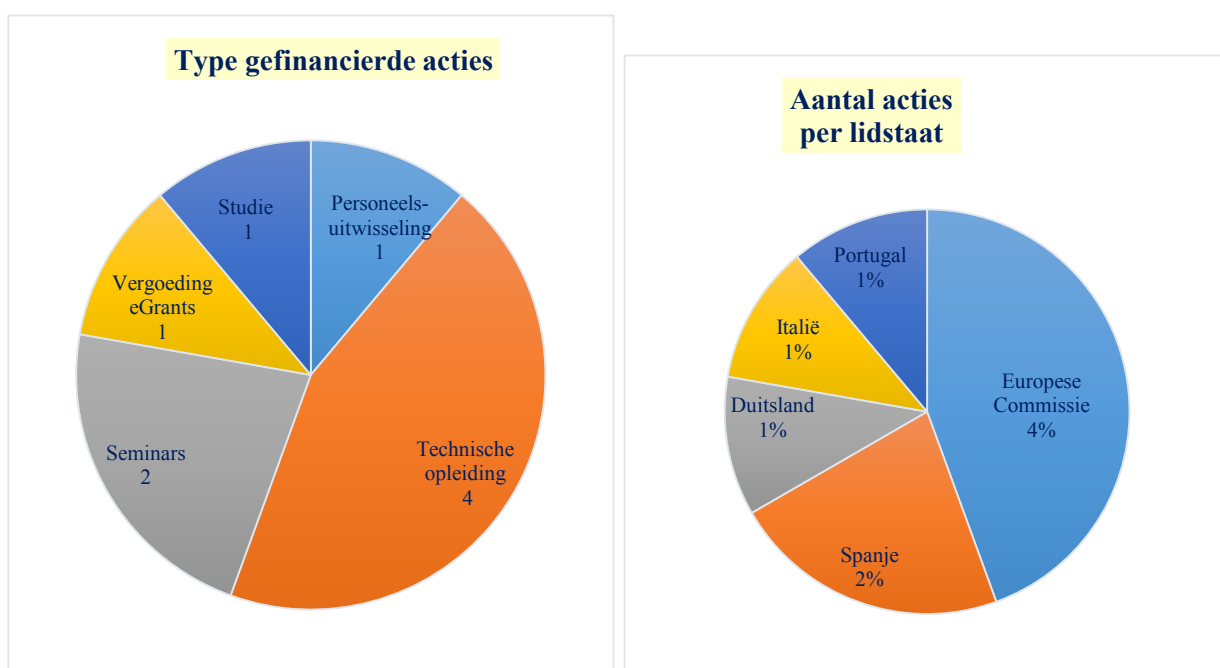
¹ Verordening (EU) 2021/840 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij voor de periode 2021-2027 (het “Pericles IV-programma”) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 331/2014.

² Verordening (EU) 2021/1696 van de Raad van 21 september 2021 waarbij de toepassing van Verordening (EU) 2021/840 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij voor de periode 2021-2027 (het programma “Pericles IV”) wordt uitgebreid tot de niet-deelnemende lidstaten.

voor in totaal negen projecten³. Alles samen werden met succes vijf subsidies toegekend voor aanvragen die de bevoegde autoriteiten van de lidstaten hadden ingediend. Daarnaast werden vier acties van de Commissie gefinancierd, waarvan er twee van administratieve aard waren, namelijk de studie van het Pericles 2020-programma en een toezegging om de jaarlijkse kosten te dekken van het gebruik van het eGrants-instrument, een volledig elektronisch (papierloos) beheersysteem voor subsidies.

De acties van de Commissie zijn in 2021 uitgevoerd, terwijl alle subsidies ofwel fysiek in 2022 en later zullen worden uitgevoerd, ofwel waar mogelijk in virtuele acties worden omgezet, afhankelijk van de epidemiologische ontwikkelingen in verband met de COVID-19-pandemie.

Figuur I en figuur II: Soort gefinancierde acties en aantal geplande acties per lidstaat (acties vastgelegd in 2021; zie bijlage I)

Het is vermeldenswaard dat Italië, Duitsland en Spanje, de lidstaten die het meest getroffen worden door eurovalsemunterij, ook dit jaar weer Pericles-subsidies hebben ontvangen. Daarnaast heeft ook Portugal in 2021 subsidies ontvangen in het kader van het programma. Al hun inspanningen versterken de bescherming van de euro, wat gunstig is voor alle andere lidstaten.

De acties waarvoor in 2021 vastleggingen plaatsvonden, kunnen als volgt worden uitgesplitst: vier technische opleidingen, twee conferenties, één personeelsuitwisseling, één studie⁴ en de jaarlijkse vergoeding voor eGrants. De acties zullen zowel binnen als buiten de EU plaatsvinden, afhankelijk van de specifieke behoeften om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Het programma heeft zijn regionale aanpak al vanaf de aanvang geconsolideerd door acties uit te voeren waarbij regio's van de wereld betrokken zijn die van bijzonder belang zijn voor de bestrijding van valsemunterij.

³ Een omvattend overzicht van de vastgelegde Pericles-acties in het kader van het jaarlijkse werkprogramma 2021 is te vinden in bijlage I.

⁴ De studie is in 2021 uitgevoerd door een contractant en vormt de basis voor de eindevaluatie van het "Pericles 2020"-programma.

3. Uitvoering van acties in 2021⁵

Overzicht

In dit punt wordt de uitvoering van alle door Pericles gefinancierde acties in het kalenderjaar 2021 geanalyseerd. Het omvat derhalve de uitvoering van de beide acties die zijn vastgelegd in het kader van de Pericles IV-begroting 2021 (vier acties van de Commissie), alsook van de acties die zijn vastgelegd in de eerdere Pericles 2020-begrotingen (zes subsidies). Dit onderstreept de continuïteit van het programma wat betreft de opzet ervan en getuigt van de doeltreffendheid van het Pericles-programma om de euro tegen valsemunterij te beschermen door middel van acties die op jaarbasis worden uitgevoerd.

De wereldwijde COVID-19-pandemie en de daarmee verband houdende afstandsregels en reisbeperkingen bleven de uitvoering van het Pericles-programma in 2021 sterk beïnvloeden. Als gevolg hiervan werden verschillende acties die in fysieke vorm moesten plaatsvinden omgezet in digitale of hybride acties, waardoor de doeltreffende uitvoering van het programma bleef behouden.

In 2021 werden er tien door Pericles gefinancierde acties uitgevoerd, waaronder:

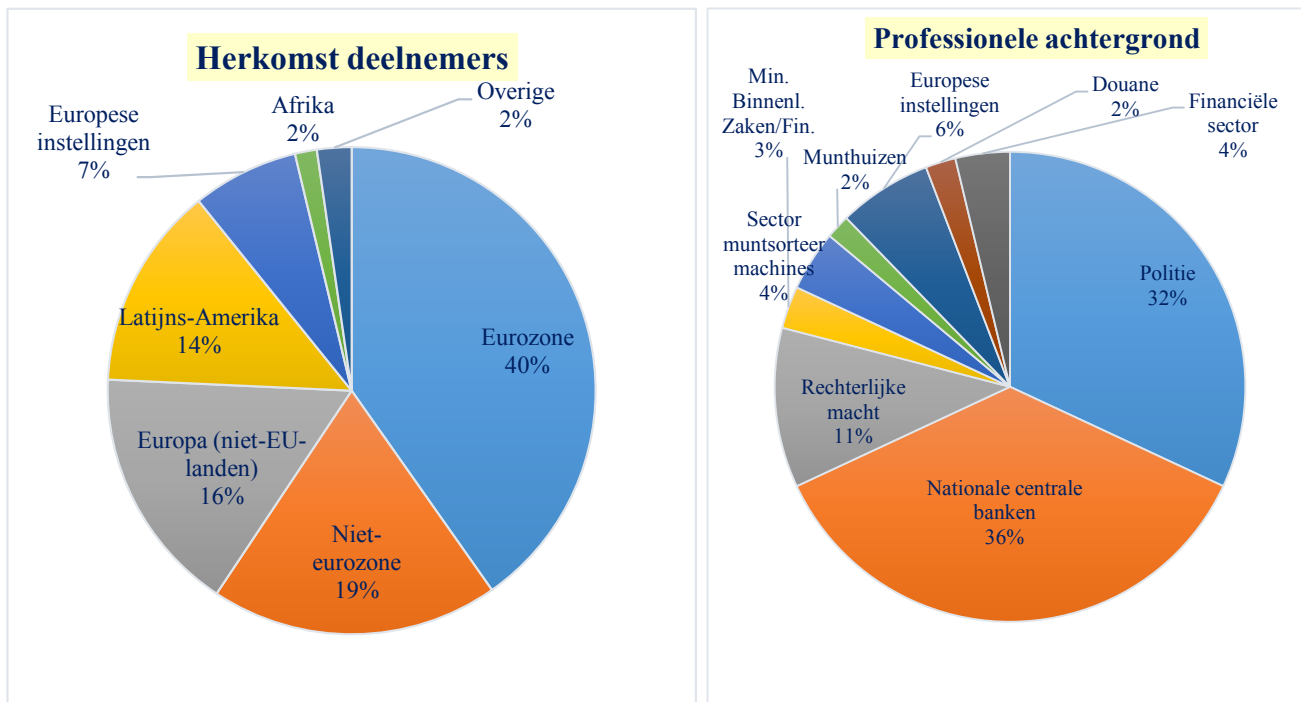
- Pericles de volledige uitvoering van vier subsidieacties door de lidstaten: deze acties werden uitgevoerd in fysieke, digitale of hybride vorm door respectievelijk Kroatië, Spanje, Bulgarije en Italië;
- de gedeeltelijke uitvoering van twee subsidieacties door de lidstaten: deze acties werden gedeeltelijk in hybride vorm uitgevoerd (er vond een digitale sessie plaats, terwijl er nog een fysieke conferentie moet plaatsvinden) door respectievelijk Portugal en Nederland;
- de volledige uitvoering van vier door de Commissie aanbestede acties.

De bovenstaande acties bestaan uit vijf conferenties, twee technische opleidingen, één personeelsuitwisseling, de studie voor de eindevaluatie van het Pericles 2020-programma en de vergoeding voor het onderhoud van het eGrants-instrument (zie ook punt 2 hierboven). Naar schatting namen 482 deskundigen deel aan de bovengenoemde acties.

Figuur III en figuur IV: Herkomst en professionele achtergrond van de deelnemers (acties uitgevoerd in 2021; zie bijlage II)⁶

⁵ Zie bijlage II voor een omvattend overzicht van de in 2021 uitgevoerde Pericles-acties.

⁶ Alle gegevens hebben betrekking op zowel acties die in het kader van het Pericles IV-programma als die welke in het kader van het Pericles 2020-programma zijn gefinancierd.

De deelnemers zijn afkomstig uit 54 landen. Het merendeel van de deelnemers aan opleidingen (75 %) kwam uit Europa: 40 % uit lidstaten van de eurozone, terwijl het percentage deelnemers aan opleidingen uit lidstaten die niet tot de eurozone behoren, steeg tot 19 % en dat van deelnemers uit Europese landen van buiten de EU 16 % bedraagt; 14 % van de deelnemers kwam uit Latijns-Amerika. Tot slot was 7 % van de deelnemers afkomstig van Europese instellingen, 2 % kwam uit Afrika en het Midden-Oosten, en 2 % uit andere regio's. Wat de professionele achtergrond van de deelnemers betreft, blijkt 32 % van het totale deelnemersveld uit de politiediensten afkomstig. Die sterke vertegenwoordiging heeft te maken met het feit dat de politie zich bij de strijd tegen eurovalsemunterij in de frontlijn bevindt. Bij deze politiemensen gaat het om zowel rechercheurs als technici. Voor de eerste keer bij de uitvoering van het Pericles-programma vertegenwoordigen de politieautoriteiten echter niet de grootste groep deelnemers. Andere categorieën deelnemers zijn namelijk goed voor 68 % van het totaal, waarbij deskundigen van de nationale centrale banken 36 % vertegenwoordigen en daarmee de grootste groep deelnemers vormen. Dit is toe te schrijven aan het feit dat verschillende grote acties die in 2021 zijn uitgevoerd, gericht waren op de deelname van centrale banken.

Er is ook een aanzienlijke deelname van leden van de rechterlijke macht (11 %), en een deelname van de financiële sector (4 %), ministeries van Financiën/Binnenlandse Zaken (3 %), de douane (2 %), commerciële banken (3 %) en munthuizen (2 %), waardoor de hele waaier van professionele achtergronden vertegenwoordigd is. Tot slot zorgt de uitvoering van de actie van de Commissie "3^e platform 1210 bijeenkomst" voor het vijfde jaar voor een groot aantal deelnemers uit de sector muntsorteer machines (4 %). Dit bevestigt verder dat de particuliere sector een belangrijke partij is in de strijd tegen valsemunterij.

Bijgevolg beantwoordt de uitvoering van het programma met een hoge mate van diversificatie aan het grensoverschrijdende en multidisciplinaire karakter van het programma, dat vereist is op grond van Verordening (EU) nr. 331/2014.

Belangrijkste punten van de uitvoering in 2021

De sterke regionale internationale samenwerking van het programma heeft zich in 2021 in Zuidoost-Europa en Latijns-Amerika voortgezet en uitgebreid:

- In 2021 werden verschillende Pericles-acties uitgevoerd die gericht waren op het aanmoedigen en handhaven van een sterke samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten in Zuidoost-Europa. Deze omvatten onder meer een personeelsuitwisseling georganiseerd door het Italiaanse Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria (CCAFM) en een conferentie georganiseerd door het Bulgaarse Openbaar Ministerie, waarbij justitiële samenwerking met landen in de oostelijke Balkan en het Zwarte Zeegebied, waaronder Turkije, Moldavië en Oekraïne, tot stand werd gebracht en gehandhaafd. De door de Kroatische Nationale Bank georganiseerde vierde Balkan-netwerkconferentie, waar deelnemers van nationale en commerciële banken uit de regio bijeenkwamen, ondersteunde bovendien de werking en informatie-uitwisseling van een systeem voor vroegtijdige waarschuwing tussen de betrokken landen. Tot slot voerde de Commissie een digitale technische opleiding “Pristina-Tirana” uit over de analyse en classificatie van munten.
- De Spaanse Brigada de Investigación del Banco de España (BIBE) organiseerde in 2021 in Montevideo (Uruguay) een opleidingscursus over valsemunterij voor deskundigen uit Latijns-Amerikaanse landen, waar de autoriteiten van 13 Latijns-Amerikaanse landen samenkwamen en maatregelen werden bevorderd om de euro te beschermen tegen valsemunterij in Latijns-Amerikaanse landen die daar potentieel gevoelig voor zijn. Deze actie ondersteunde de oprichting en de werking van nationale centrale bureaus voor valsemunterij in de deelnemende landen. Op basis van een eerdere opleiding volgens dezelfde opzet heeft Argentinië een dergelijk nationaal centraal bureau opgericht.

4. Monitoring van de kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Op grond van artikel 12, lid 2, van Verordening (EU) 2021/840 moet in dit verslag rekening worden gehouden met de kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren van het Pericles IV-programma. De jaarlijkse gegevens over deze indicatoren zijn als volgt:

1. **Het aantal ontdekte valse euro (bankbiljetten: 347 000 in 2021 / munten: 195 082 in 2021):** de doelstelling voor deze indicator is het aantal ontdekte valse euro (bankbiljetten en muntstukken) binnen een marge te houden van +/- 5 % vergeleken met het gemiddelde van 2014-2020 (671 000/174 112). Hoewel het aantal munten dicht bij de referentiegrens ligt (de streefwaarde van +/- 5 %), ligt het aantal valse bankbiljetten lager dan verwacht. Dit laatste zou kunnen worden verklaard door externe factoren, zoals de mogelijke gevolgen van beperkingen in het kader van de pandemie voor de circulatie van valse bankbiljetten.
2. **Het aantal ontmantelde illegale werkplaatsen (11 in 2021):** de doelstelling voor het aantal ontmantelde illegale werkplaatsen is om dit aantal binnen een gemiddelde te houden van +/- 10 % ten opzichte van 2019 (22). Het aantal in 2021 ontmantelde illegale werkplaatsen is lager dan verwacht. Dit zou kunnen worden verklaard door externe factoren, zoals de mogelijke gevolgen van beperkingen in het kader van de pandemie voor de werkzaamheden.

3. **Het aantal uniek bevoegde autoriteiten die aanvragen voor het programma hebben ingediend (5 in 2021):** deze indicator is bedoeld om de belangstelling van de bevoegde nationale autoriteiten voor het programma te meten. De mijlpaal voor 2024 is 12 en het streefcijfer voor 2027 is 24. Het feit dat het aantal unieke aanvragers in het eerste jaar bijna 50 % van de mijlpaal voor 2024 bereikte, strookt met de verwachtingen en weerspiegelt het feit dat dit het eerste jaar van een nieuw programma is.
4. **Het tevredenheidspercentage van de deelnemers aan de door het programma gefinancierde acties (98,4 % in 2021):** deze indicator meet de kwaliteit van de opleidingen zoals die door de deelnemers wordt ervaren. De streefwaarde is 75 %. Het percentage positieve feedback ligt boven de streefwaarde.
5. **De feedback van deelnemers die reeds aan eerdere Pericles-acties hebben deelgenomen, over de impact van het programma op hun activiteiten op het gebied van de bescherming van de euro tegen valsemunterij (95,83 % in 2021):** deze indicator meet de duurzaamheid van de acties van het programma. De streefwaarde is 75 %. Het percentage positieve feedback ligt boven de streefwaarde.

5. Conclusies en vooruitzichten

Het Pericles IV-programma blijft, net als zijn voorganger, een belangrijk en efficiënt instrument in de strijd tegen valsemunterij. Het programma biedt een basis om studies te ondersteunen, samenwerking in stand te houden en uit te breiden, en goede praktijken uit te wisselen tussen alle spelers die bij de strijd tegen eurovalsemunterij zijn betrokken. Dit wordt ook bevestigd door het feit dat in 2021 100 % van de totale begroting is vastgelegd, wat getuigt van de belangstelling van de lidstaten voor het programma.

De Commissie verspreidt voortdurend de resultaten van de in het kader van het programma ondersteunde acties onder de deskundigen van de deskundigengroep eurovalsemunterij (ECEG). In 2021 vonden drie ECEG-bijeenkomsten plaats. Het programma sluit goed aan op en is complementair met andere relevante programma's en acties op EU-niveau, omdat het uitsluitend inzet en gericht is op het voorkomen en bestrijden van een specifieke vorm van georganiseerde misdaad: eurovalsemunterij. Deze complementariteit blijkt duidelijk met betrekking tot het instrument voor *technische bijstand en informatie-uitwisseling (TAIEX)* van DG NEAR, dat het meest wordt gebruikt ter ondersteuning van toetredingsonderhandelingen, en het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheersing van DG HOME⁷, dat zich richt op criminaliteitspreventie en -bestrijding in het algemeen. Na valsemunterij als een van de prioriteiten te hebben opgenomen in het operationele actieplan van Empact⁸, werkt de Commissie nauw samen met het gangmakende Empact-initiatief om de twee financieringsbronnen onderling zo complementair mogelijk te maken.

⁷ Verordening (EU) nr. 513/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer en tot intrekking van Besluit 2007/125/JBZ van de Raad (PB L 150 van 20.5.2014, blz. 93).

⁸ Empact (het Europees multidisciplinair platform tegen criminaliteitsdreiging) is een door de EU-lidstaten aangestuurd veiligheidsinitiatief om bedreigingen van de georganiseerde en zware internationale misdaad te identificeren, te prioriteren en aan te pakken. In 2021 werd Empact een permanent instrument, zoals bepaald in de conclusies van de Raad over de permanente voortzetting van de EU-beleidscyclus voor georganiseerde en zware internationale criminaliteit. Onder de lidstaten is Bulgarije de drijvende kracht achter de prioriteit van Empact die betrekking heeft op "misdrijven op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten, namaak van goederen en munten".

De Commissie legt de laatste hand aan het verslag aan het Europees Parlement en de Raad over de evalueatie van het programma 2020 overeenkomstig artikel 13, lid 6, van Verordening (EU) nr. 331/2014.

Op basis van de uitkomsten van de uitvoering van het programma en de voortdurende analyse van opkomende dreigingen die in de ECEG worden besproken, zijn de volgende prioriteiten voor 2022 vastgesteld⁹:

- ondersteunen van activiteiten die inzetten op het versterken van samenwerking tussen de lidstaten die bijzonder worden getroffen door de productie en verspreiding van vals geld;
- stimuleren van samenwerking met autoriteiten uit derde landen waarvoor er vermoedens of bewijzen bestaan van de productie van valse euro;
- in stand houden van een doeltreffend kader voor de bescherming van de euro in Zuidoost-Europa;
- actuele ontwikkelingen:
 - distributie van vervalsingen en hoogwaardige onderdelen op het darknet, en nepgeld voor films en “prop copy”-producten online (met inbegrip van biljetten met gewijzigd ontwerp);
 - euromuntstukken: de uitvoering van Verordening (EU) nr. 1210/2010 betreffende de echtheidscontrole van euromunten en de behandeling van euromunten die ongeschikt zijn voor circulatie, en de veiligheidskenmerken van euromunten;
 - steun voor de oprichting/versterking van nationale centrale bureaus.

⁹ De prioriteiten van het programma voor 2021 zijn een onmisbaar onderdeel van het jaarlijkse werkprogramma, dat is gehecht aan besluit C(2022) 406 final van de Commissie van 28 januari 2022 betreffende de financiering van het Pericles IV-programma en de vaststelling van het jaarlijkse werkprogramma 2022.